

СТАНДАРТИ
И
ПОЛИТИКА
ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО

на сдружение с нестопанска цел

**“УЧИЛИЩНО НАСТОЯТЕЛСТВО НА ПРИРОДО-МАТЕМАТИЧЕСКА
ГИМНАЗИЯ “ЕКЗАРХ АНТИМ I” – ВИДИН”**

Член 19 на Конвенцията на ООН за правата на детето:

1. Държавите - страни по Конвенцията, предприемат всички необходими законодателни, административни, социални и образователни мерки за закрила на детето от всички форми на физическо или умствено насилие, посегателство или злоупотреба, липса на грижи или небрежно отношение, малтретиране или експлоатация, включително сексуални престъпления, докато то е под грижите на родителите си или на единия от тях, на законния си настойник или на всяко друго лице, на което то е поверено.

2. Такива защитни мерки включват според случая ефективни процедури за създаване на социални програми за осигуряване необходимата подкрепа на детето и на лицата, които се грижат за него, както и на всички други форми за предотвратяване и разкриване, докладване, отнасяне за разглеждане, разследване, разглеждане и проследяване на случаите на малтретиране на деца, описани по-горе, и според случая за намеса на съдебните органи.

Настоящият документ очертава минималните общи стандарти за закрила на детето. Сдружение „Училищно настоятелство на ПМГ „Екзарх Антим I” – Видин” ще въведе подходящи процедури, които са в съответствие с минималните стандарти. Тази политика е одобрена и подписана от Управителния съвет и изяснява позицията на Сдружението относно закрилата на детето. Отнася се до всички членове на сдружението, всички партньори за различните дейности и донори.

Основната цел на политиката за закрила на детето е да се защитят децата от посегателства и възприемането на последователен и обединяващ подход, повишаващ възможностите ни да постигнем това. Стандартите и политиката са доказателство за ангажимента направен от Сдружение „Училищно настоятелство на ПМГ „Екзарх Антим I” – Видин” за най-добра работа за закрила на детето. Политиката е в съответствие с правата на детето, посочени в Конвенцията на ООН за права на детето. В съответствие с Член 19 от Конвенцията политиката на Сдружение „Училищно настоятелство на ПМГ „Екзарх Антим I” – Видин” заявява, че всички деца и младежи имат право на закрила "... от всички форми на физическо или умствено насилие, нараняване или злоупотреба, липса на грижи или небрежно отношение, малтретиране или експлоатация, включително сексуални престъпления, докато то е под грижите на родителя/ родителите, настойника/ настойниците по закон или всяко друго лице, на което е поверено детето."

Не е задача на Сдружение „Училищно настоятелство на ПМГ „Екзарх Антим I” – Видин” да решава дали е имало злоупотреба с дете. Задължение на сдружението е да сигнализира отговорните за това власти.

Политиката за закрила на детето на Сдружението е съобразена с Етичния кодекс на ПМГ „Екзарх Антим I” – Видин.

Настоящата политика ще бъде разпространена сред настоятелите, учителите и персонала на училището.

Тази политика ще бъде преразглеждана на всеки две години и/или когато това е необходимо.

I. Общи дефиниции в Политиката за закрила на детето в Сдружение „Училищно настоятелство на ПМГ „Екзарх Антим I” – Видин”:

Физическо нараняване: Може да включва удряне, разтърсване, хвърляне, отравяне, горене или изгаряне, удавяне, душене, или всякакво друго физическо нараняване на дете, включително и подправяне на симптомите или преднамерено влошаване на здравето на детето.

Небрежно отношение: постоянен неуспех в посрещането на основните физически /психологически нужди на детето, които могат да прераснат в сериозно увреждане в детското здраве или развитие, като например ненабавянето на достатъчно храна, подслон и дрехи или небрежно отношение и безотговорност към основните емоционални нужди на детето.

Небрежно отношение относно емоциите: лошо отношение към емоциите на детето или емоционално измъчване на дете, което вреди на развитието му. Включва също и показването на децата, че са без стойност, че са необичани и неспособни, съществуват

само заради нуждата на друг човек; или, когато им се възлагат неподходящи очаквания. В допълнение, това включва и децата, които често са плашени, експлоатирани или развърщавани.

Сексуална злоупотреба: включва насилването или примамването на дете към сексуални действия, независимо дали детето е запознато или не с това, което се случва. Тези действия могат да включват физически контакт, включително проникващи или непроникващи действия. Също може да включват намесата на децата в гледането или произвеждането на порнографски материали, или насърчаването им към неподходящо поведение.

II. СТАНДАРТИ ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО ПРИ ОБЩУВАНЕ С ДЕЦА

Основните принципи, на които отговарят стандартите са пряко обвързани с правата на децата и са съобразени със законодателството на Република България.

А. Всички деца и младежи имат еднакво право на закрила от злоупотреба и насилие.

Б. Всеки член на Сдружение „Училищно настоятелство на ПМГ „Екзарх Антим I” – Видин” носи отговорност за полагане на грижи за предпазване на децата от злоупотреба и за прилагане на Политиката за закрила на детето.

В. Стандартите са подкрепени от ясно изписани критерии за прилагането на съответния стандарт.

С настоящите стандарти се описват минималните изисквания и механизми, които трябва да бъдат покрити в Сдружение „Училищно настоятелство на ПМГ „Екзарх Антим I” – Видин”, за да се гарантира безопасността на децата.

Стандарт 1

В Сдружение „Училищно настоятелство на ПМГ „Екзарх Антим I” – Видин” има изготвен писмен документ относно Политиката за гарантиране безопасността на децата.

Критерии за прилагане на Стандарт 1

- 1.1. Във фондацията е налице Политика за закрила на детето
- 1.2. Политиката е изписана на ясен и достъпен език
- 1.3. Политиката е одобрена и приета от Управителния съвет на Сдружение „Училищно настоятелство на ПМГ „Екзарх Антим I” – Видин”.
- 1.4. Политиката за закрила на детето засяга всички сфери на дейност на Сдружението.
- 1.5. В Политиката ясно е изписано разбирането на Сдружението за злоупотреба и насилие над дете.
- 1.6. Всички членове на Сдружението, без изключение, се задължават да подпишат Декларация, че са запознати и приемат Политиката за закрила на детето на Сдружението /приложение 1/.

Стандарт 2

Прилагане на Политиката за закрила на детето

Критерии за прилагане на Стандарт 2

- 2.1. Налице са ясни правила за закрила на детето, описващи стъпките, които следва да бъдат предприети при наличие на опасения за безопасността на дадено дете.
- 2.2. С правилата за закрила са запознати всички членове и те са на разположение за всички – деца, родители, обгрижващи, консултанти, доброволци.
- 2.3. В Сдружението има определено лице, което пряко отговаря за изпълнение на правилата за закрила на детето.
- 2.4. Налице е процедура за документиране на инциденти и сигнализиране на съответните служби.
- 2.5. Налице е процедура за обработка на жалби.
- 2.6. Налице са насоки за спазване поверителността на споделеното като ясно се посочва, че най – важно е благосъстоянието на детето.

Стандарт 3

Превенция на насилието срещу деца

Критерии за прилагане на Стандарт 3

- 3.1. Налице е методология за подбор на членовете на Сдружението и оценка на тяхната пригодност за работа с деца.
- 3.2. Проектите и програмите на Сдружението предвиждат механизми за адекватно наблюдение и закрила на децата във всеки един момент
- 3.3. Всяко обучение, предоставяно от Сдружението третира темата за закрила на детето от злоупотреба и насилие.

Стандарт 4

Гарантиране на еднакво право на закрила на всички деца без разлика на пол, възраст, етническа и религиозна принадлежност.

Критерии за прилагане на Стандарт 4

- 4.1. В Политиката за закрила на детето ясно се посочва, че всички деца имат еднакво право на закрила.
- 4.2. Обученията и процедурите по закрила на детето помагат на членовете да разпознават рисковете, на които са изложени някои деца поради тяхната етническа и/или расова принадлежност, възраст, пол, религия, култура, увреждане.
- 4.3. В етичните кодекси в училището и Сдружението ясно се посочва, че всеки носи отговорност за взаимно уважение, толерантност и не допускане на дискриминация.

Стандарт 5

Обучение за гарантиране безопасността на децата.

Критерии за прилагане на Стандарт 5

- 5.1. Всички членове и други сътрудници на Сдружението преминават обучение за закрила на детето при своето по постъпване.

5.2. Децата получават съвети и подкрепа за това как да се предпазват сами.

5.3. Налице са възможности за включване на случаи от практиката в програмата за обучение за закрила на детето.

Стандарт 6

Прилагане и наблюдение на Политиката за закрила на детето

Критерии за прилагане на Стандарт 6

6.1. Налице са писменни документи, от които е видно какви са процедурите и механизмите при прилагане Политиката за закрила на детето.

6.2. Налице са механизми за допитване на децата и родителите/обгрижващите относно политиката за закрила на детето и нейното прилагане.

6.3. Всички сигнали и случаи за упражнено насилие над дете се документират и подлагат на наблюдение и контрол.

6.4. Налице са механизми и процедури за наблюдение относно спазването на политиката за закрила на детето.

6.5. Политиката и процедурите за закрила на детето се преразглеждат на всеки 2 години и при необходимост се актуализират.

Стандарт 7

Работа с партньори по прилагане и изпълнение на Политиката за закрила на детето

Критерии за прилагане на Стандарт 7

7.1. Налице е процес на общуване с партньорите на Сдружението по проблемите за закрила на детето, обменя се информация и опит, разработват се качествени съгласувани подходи по закрилата на детето.

7.2. Партньорите са запознати със съществуващата Политика за закрила на детето и съпътстващите я процедури.

7.3. Политиката и механизмите за закрила на детето са основен елемент от споразуменията между партньорите.

III. ПРОЦЕДУРИ И МЕХАНИЗМИ ЗА ПРИЛАГАНЕ

1. Отговорността за прилагането на тази политика е на Председателя на Сдружение „Училищно настоятелство на ПМГ „Екзарх Антим I” – Видин”.

2. При опасение и/или идентифицирано насилие върху дете, комуникацията минава през пряко отговорното лице в Сдружението, определено от Председателя.

/Приложение 2/.

3. Всякаква информация, отнасяща се до злоупотреба, трябва да бъде документирана съобразно формуляр /Приложение 3/, така че всички случаи да са регистрирани. Тази информация е поверителна и се пази секретно. Поверителността се нарушава само, ако е в най-добрия интерес на детето. При установено насилие върху дете трябва да се сигнализируют отделите за закрила на детето/полицията.

4. Разясняването на политиката и процедурите са част от въвеждащия процес за нови членове на настоятелството, доброволци или сътрудници. Всички настоятели подписват Декларация /Приложение 1/, че са запознати и приемат тази Политика. Настоятели, които не спазват политиката, подлежат на изключване от Настоятелството.

5. Сдружение „Училищно настоятелство на ПМГ „Екзарх Антим I” – Видин” стимулира и насърчава всички партньори по програми и проекти на Сдружението да реализират политика за закрила на детето, и да спазват изискванията и нормите на европейското и българското законодателство за защита правата на детето /Приложение 4/.

6. Организирането на дейности, в които участват деца, в това число и транспортирането на деца, са съобразени с изискванията на българското законодателство и, по-конкретно, Правилника на училището.

7. Политиката се наблюдава и оценява, за да се провери сигурността и правилното ѝ въвеждане. Това включва поддържащи обучения, обсъждане на казуси и взимане на обратна връзка от членове на Настоятелството, учители, родители и ученици, както и отчет веднъж годишно от отговорното лице за нейното прилагане.

8. Веднъж годишно се провежда обучение на настоятелите по основните концепции за закрила на детето и процедурите на организацията.

IV. ПРОЦЕДУРА ЗА ПРИЕМАНЕ НА СИГНАЛИ ЗА ДЕЦА В РИСК

При получаване на сигнал /лично, чрез писмо, и-мейл или телефонно обаждане/:

1. Ако е за дете в риск, заявителят се консултира как да оформи и подаде сигнала към Отдел за закрила на детето /ОЗД/ по местоживеене на детето /към полиция за безпризорно дете/ с копие до УН.
2. Ако гражданин иска консултиране/информирание чрез Център за обществена подкрепа /ЦОП/, то се насочва към консултант на ЦОП;

V. ПРОЦЕДУРА ЗА ВЪТРЕШНО РАЗСЛЕДВАНЕ

1. Вътрешното разследване на Сдружението е само в подкрепа на детето и на официалното разследване.
2. Вътрешното разследване ще проследи дали всички процедури по Политката за закрила са спазени: подбора на човека, които е обвинен, неговото обучение, въвеждане, запознаване с политиката, подписана Декларация и др.
3. Вътрешното разследване ще спомогне и за развитие на културата на осъзнаване в организацията.
4. Във вътрешното разследване могат да бъдат включени и външни за организацията: експерти, напр. терапевт или детски психиатър.

VI. КОДЕКС ЗА ПОВЕДЕНИЕ СПРЯМО ДЕЦА

Кодексът е съвкупност от правила за подходящо и правилно поведение, с оглед гарантиране закрилата на децата. Той е съгласуван с Етичния кодекс на училището. Служи и за предпазване на възрастни от лъжливи обвинения в неподходящо поведение или злоупотреба/насилие. Отнася се за всички, които имат контакт с ученици на ППМГ „Екзарх Анти Г” – Видин.

1. Членове на Сдружението не бива да остават насаме за през нощта с едно или повече деца или малолетни, нито в помещенията на Сдружението, нито в помещенията на проекта, нито на други места.
2. Членове на Сдружението не трябва да гаят, държат за ръце, целуват, прегръщат или докосват малолетните по начин, който е неподходящ или неприемлив от културна гледна точка.
За да се избегнат недоразуменията, се препоръчва да бъде поискано разрешение от детето преди то да бъде хванато за ръка.
3. Когато е възможно и практически изпълнимо, следва да се спазва правилото за “присъствие на двама възрастни”, при което двама или повече възрастни наблюдават всички дейности, в които са ангажирани малолетни или деца, и присъстват непрекъснато на мястото.
Ако това не е възможно, следва да се потърсят алтернативи, като например присъствие на членове на общността по време на посещенията при децата.
4. Членове на Сдружението следва да отчитат факта, че може да им се наложи да работят с деца, които, поради обстоятелствата и злоупотребите, които са преживели, могат да използват взаимоотношенията, за да получат “специално внимание”. Възрастният винаги се счита за отговорен, дори и когато детето има съблазнително поведение. Възрастните следва да избягват да се поставят в компрометиращо или уязвимо положение.
5. Неподходящото поведение спрямо децата е основание за изключване от УН.
6. Членове на Сдружението трябва да се съобразяват с начина, по който биват възприемани и по който изглеждат, от гледна точка на използвания език, действията и взаимоотношенията с децата.

VII. ИЗПОЛЗВАНЕ НА ИЗОБРАЖЕНИЯ И ВИДЕОМАТЕРИАЛИ

При използването на визуални средства ръководен принцип е да уважава достойнството при изобразяването на деца, семейства и общности. Политиката за изображения е част от политиката за закрила на детето.

1. Изображения на деца се използват само, когато има разрешение (подписана декларация) от родител/ законен настойник или ученик (ако е пълнолетен) /Приложение 5/.
2. Искане за разрешение за правенето на снимки или видео материал за отделни случаи и ясно се описва в декларацията за разрешение за какви цели ще се използват изображенията. Съгласие за взимане и използване на снимки се търси от родителите на

децата и от тези с родителска отговорност, или директно от децата/младежите, когато те са на подходяща възраст. (важи за деца навършили 14 г., съгласно чл.11, ал.3 от ЗЗД).

3. Изображения от фото банки се използват при цитиране на източника на снимката или видео материала.

4. Поддържат се стандарти за стила и благоприличието.

5. Сдружението не носи отговорност, ако снимки от интернет страницата, профилите в социалните мрежи или снимки от прес съобщения бъдат използвани от медии и трети страни по начин, който не съответства на истинността на фактите.

6. При заснемане на деца, за които има разрешение, медиите/фотографите подписват декларация, с която се съгласяват да използват видеото/изображението правдиво и само за конкретния случай /Приложение б/.

Политиката за закрила на детето е приета от Управителния съвет на Сдружение „Училищно настоятелство на ПМГ „Екзарх Антим I” – Видин

Председател на Упрвителния съвет,

Лиляна Цанова

VIII. ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение 1

Декларация относно запознаване с Политиката за закрила на детето на Сдружение
„Училищно настоятелство на ПМГ „Екзарх Антим I” – Видин

ДЕКЛАРАЦИЯ

От .....

Член на Сдружение „Училищно настоятелство на ПМГ „Екзарх Антим I” – Видин

Аз, ...

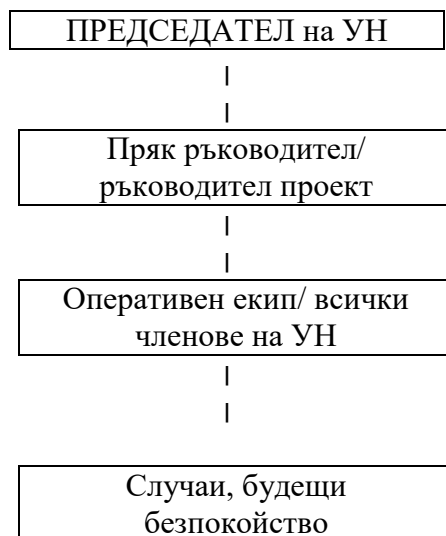
Декларирам,

че съм запознат/а с Политиката за закрила на детето на Сдружение „Училищно
настоятелство на ПМГ „Екзарх Антим I” – Видин и приемам да спазвам изискванията,
указанията и процедурите на Политиката.

Декларатор : .....
/име, подпис/

Дата : .....

Процедура за подаване на сигнал при опасение
и/или идентифицирано насилие срещу дете

Формуляр за подаване на сигнал при опасение, съмнение и/или
идентифицирано насилие срещу дете.

ФОРМА ЗА ДОКЛАД

Вашето име и email: .....

Вашата функция в Сдружение „Училищно настоятелство на ПМГ „Екзарх Антим I” – Видин: .....

.....Връзката Ви със засегнатото дете – ако такава съществува : .....

Име на детето: .....

Възраст и дата на раждане: .....

С кого живее детето?: .....

Адрес/местоживеене (и телефонен номер, ако има): .....

.....Докладвате за Ваши съмнения или за съмненията на някой друг?: .....

Посочете детайли: .....

Кратко обяснение относно причината за съмненията: включително дати, време т.н. на всякакви Происшествия: .....

Направени от Вас наблюдения: някакви физически признаци? Поведенчески признаци? Индиректни признаци? .....

Говорили ли сте с детето?: Ако да, какво каза?: .....

Някой бил ли е набежен, че е злоупотребил? Ако да, посочете детайли: .....

Консултирали ли сте се с външни агенции/ специалисти и/или докладвали ли сте на някой друг? Посочете детайли (име на лицето, име на организацията, дата и място. ....

Подпис: .....

Дата: .....

Декларация

от партньор / бенефициен по проект /програма / събитие
на Сдружение „Училищно настоятелство на ПМГ „Екзарх Антим I” – Видин

Долуподписаният,

.....

представител на (организация)

.....,

Декларирам, че:

В съвместната дейност, реализирана със Сдружение „Училищно настоятелство на ПМГ „Екзарх Антим I” – Видин, както и в обичайната дейност на представляваната от мен организация, се спазват изискванията и нормите, защитаващи правата на детето, посочени в Конвенцията на ООН, европейското и българското законодателство.

Декларатор: .....

/име, подпис/

Дата: .....

Декларация

за даване на съгласие за използване на видео материал
и/или изображение на дете

Долуподписаният,

.....

представител на (участник в проект на)

.....,

Декларирам, че:

1. По собствено желание участвам в заснемането на филм/фотография, представящ/а проект/ите“.....” изпълняван от “.....” по програма „.....” на Сдружение „Училищно настоятелство на ПМГ „Екзарх Антим I” – Видин, който/която може да бъде показван/а, излъчван/а и използван/а от Сдружението за рекламни, вътрешно организационни и други цели.

2. Давам съгласието си снимките, видео и аудио материалите, направени по време на заснемането на филма/фотографиите да бъдат използвани от Сдружение „Училищно настоятелство на ПМГ „Екзарх Антим I” – Видин за рекламни, вътрешно организационни и други цели.

Декларатор : .....

/име, подпис/

Дата:

Декларация

от представител на медия/фотограф при
отразяване на деца и семейства в събития, организирани от Сдружение „Училищно
настоятелство на ПМГ „Екзарх Антим I” – Видин

Долуподписаният,

.....

представител на (медия, фотограф)

.....,

Декларирам, че:

Ще използвам заснетия материал /видео, фотографии/, единствено и само за целите на организираното събитие, спазвайки българското и международното законодателство за закрила на детето.

Декларатор: .....

/име, подпис/

Дата: .....